

"Кешенді тестілеуді өткізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2019 жылғы 8 мамырдағы № 190 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 16 шілдедегі № 302 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 17 шілдеде № 20986 болып тіркелді

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Кешенді тестілеуді өткізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2019 жылғы 8 мамырдағы № 190 бұйрығына (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 13 мамырда № 18657 болып тіркелген, "Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің электрондық түрдегі эталондық бақылау банкі" АЖ 2019 жылғы 21 мамырда жарияланған) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Кешенді тестілеуді өткізу қағидаларында:

2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Осы Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) ахуалдық орталық – білім беру саласындағы уәкілетті орган айқындайтын ұйымда орналастырылған, онлайн режимде КТ өткізу процесін байқау үшін коммуникация құралдарымен жарақтандырылған зал;

2) жауап парағы – түсуші тест тапсырмаларының жауаптарын белгілейтін кешенді тестілеу нәтижелерін бағалауға арналған арнайы бланк;

3) жауап парақтарының көшірмесі – тестілеу нәтижелерін бағалауға арналған құжат болып табылмайтын, кешенді тестілеуден кейін балдарды өз бетінше санауға арналған бланк;

4) желілік жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейін білім беру ұйымдары – кешенді тестілеуге құжаттарды қабылдауды жүзеге асыратын жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейін білім беру ұйымдары (бұдан әрі – ЖЖОКБҰ);

5) желілік ЖЖОКБҰ қабылдау комиссиясы – кешенді тестілеуге түсушілерден құжаттарды қабылдауды жүзеге асыратын ЖЖОКБҰ жанындағы комиссия;

6) кешенді тестілеу – ақпараттық-коммуникациялық технологиялар қолданылып, бірнеше оқу пәндері бойынша бір мезгілде өткізілетін емтихан нысаны;

7) компьютерлік форматтағы КТ – әрбір тестіленуші үшін дербес компьютерді пайдалану жолымен өткізілетін тестілеу;

8) қағаз форматындағы КТ – тестіленушіге сұрақ-кітапшасын және жауап парағын беру жолымен жүргізілетін тестілеу;

9) кешенді тестілеу өткізу пункттері (бұдан әрі – КТӨП) – КТ өткізуді жүзеге асыратын ЖЖОКБҰ;

10) КТӨП қабылдау комиссиясы – КТ өткізуді жүзеге асыратын ЖЖОКБҰ жанындағы комиссия;

11) нұсқаларды тарату парағы – кітапша нұсқасының аудиториядағы белгілі бір орын нөміріне бекітілгендігі туралы ақпаратты қамтитын парақ;

12) отырғызу парағы – түсушілерді аудиториядағы орындар бойынша бөлу парағы;

13) онлайн апелляция – компьютерлік форматта КТ өткізген кезде тестілеу аяқталғаннан кейін 30 (отыз) минут ішінде апелляцияға өтініш беру;

14) шекті балл – республикалық бюджет немесе жергілікті бюджет есебінен білім беру грантын тағайындау конкурсына қатысуға немесе ақылы негізде оқуға түсуге рұқсат беретін Үлгілік қағидалармен белгіленген тестілеудің әр бөлімі немесе пәндері бойынша балдардың минималды жиынтығы.

15) электрондық сертификат – Ұлттық тестілеу орталығының сайтында жарияланатын КТ балдарын ресми растайтын үміткердің бірегей деректері бар электрондық құжат (бұдан әрі – сертификат).";

4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"4. КТ-ға қатысу үшін түсуші Ұлттық тестілеу орталығының сайты арқылы және (немесе) желілік ЖЖОКБҰ қабылдау комиссиясына мынадай құжаттарды береді:

1) осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өтініш;

2) жоғары білімі туралы құжат (түпнұсқа, қабылдау комиссиясына құжат тапсыру кезінде);

3) жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;

4) 3x4 сантиметр өлшемді екі фотосурет;

5) "Денсаулық сақтау ұйымдарының бастапқы медициналық құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2010 жылғы 23 қарашадағы № 907 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6697 болып тіркелген) бекітілген 086-У нысаны бойынша электрондық форматтағы медициналық құжаттама (бұдан әрі – № 907 бұйрық);

6) тестілеуге қатысу үшін ақы төлегені туралы түбіртек.

Осы тармақта көрсетілген құжаттардың көшірмелерімен бірге салыстыру үшін олардың түпнұсқалары ұсынылады. Құжаттарды салыстыру түсушінің қатысуымен жүргізіледі. Салыстыру жүргізілгеннен кейін түпнұсқа қайтарылады.

КТ-ға қатысу үшін көру, есту, тірек-қимыл аппаратының функциялары бұзылған мүгедектер "Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 30 қаңтардағы № 44 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10589 болып тіркелген) бекітілген мүгедектікті белгілеу туралы

құжатты (бұдан әрі – мүгедектікті белгілеу туралы құжат) ұсынған кезде қажет болған жағдайда Ұлттық тестілеу орталығы директорының атына еркін нысанда:

1) жеке аудиторияның;

2) көру, тірек-қимыл аппаратының функциялары бұзылған мүгедектер үшін КТ шеңберінде тапсырылатын пәндердің оқытушысы болып табылмайтын көмекші және (немесе) есту қабілеті бұзылған мүгедектер үшін ымдау тілін білетін маманның қажеттілігі туралы еркін нысандағы қосымша өтінішті бере алады.

Оқуға түсушілер осы тармақта көрсетілген құжаттарды ұсына отырып, өз қалауы бойынша онлайн режимінде өтініш береді.

Белгілі бір аумақта тиісті мемлекеттік органдар шектеу іс-шараларын жүзеге асырған, төтенше жағдай енгізілген, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындаған кезде осы аумаққа оқуға түсушілер осы тармақтың 5) тармақшасында және үшінші абзацында көрсетілген құжаттарды шектеу іс-шараларының алынуына, төтенше жағдай қолданысының тоқтатылуына қарай тікелей білім беру ұйымдарына ұсынады.";

5-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"5. КТ-ға қатысу үшін өтініш берген үміткерлерге ЖЖОКБҰ қабылдау комиссиясы арқылы құжаттардың қабылдануы туралы қолхат (еркін нысанда) беріледі.";

8-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"8. КТӨП және желілік ЖЖОКБҰ қабылдау комиссиясының құрамын ЖЖОКБҰ басшысы немесе оның міндетін атқарушы тұлға бекітеді.

Желілік ЖЖОКБҰ қабылдау комиссиясының функциялары:

1) оқуға түсушілерге жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларының тандап алынатын тобының мәселелері бойынша консультация беру, КТ рәсімдерімен таныстыру;

2) құжаттарды қабылдауды және тексеруді ұйымдастыру;

3) оқуға түсушілерге КТ форматы және жауап парағын толтыру жөнінде консультация беру;

4) тестілеуге рұқсаттамаларды беруді қамтамасыз ету .

КТӨП қабылдау комиссиясының функциялары:

1) желілік ЖЖОКБҰ-ның техникалық хатшылары мен жауапты хатшыларына консультация беруді ұйымдастыру;

2) оқуға түсушілерге жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларының тандап алынатын тобының мәселелері бойынша консультация беру, КТ рәсімдерімен таныстыру;

3) оқуға түсушілерге жауап парағын дұрыс толтыру бойынша консультация беру;

4) құжаттарды қабылдауды және тексеруді ұйымдастыру;

5) КТ өткізу үшін аудиторлық қорды қалыптастыру;

6) КТ-ге арналған техникалық жабдықтың жұмысын ұйымдастыру және қамтамасыз ету;

7) желілік ЖЖОКБҰ-ның жауапты хатшысына КТ-ге рұқсаттама беруді ұйымдастыру.";

8-3-тармақта:

үшінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"Мемлекеттік комиссия мүшелерінің саны бес адамды құрайды. Комиссия мүшелері арасынан көпшілік дауыспен комиссия төрағасы сайланады. Мемлекеттік комиссияның шешімдері отырысқа қатысып отырған мүшелердің қарапайым көпшілік дауысымен қабылданады және отырыс хаттамаларымен ресімделеді, оған ЖЖОКБҰ білікті қызметкерлері қатарынан тағайындалатын төраға мен хатшы қол қояды. Дауыстар тең болған жағдайда төрағаның дауысы шешуші болып саналады.";

12) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

"12) тыйым салынған заттарды кіргізуге және (немесе) алып өтуге әрекет жасағаны үшін, сондай-ақ тестілеуді бөгде тұлға арқылы тапсыруға әрекет жасағаны үшін үміткерді тестілеуге жібермеу туралы шешім қабылдайды;"

10, 11 және 12-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"10. КТ күнтізбелік жылдың 1 - 15 тамызы аралығында өткізіледі.

11. КТ:

1) оқыту қазақ немесе орыс тілінде жүргізілетін магистратураға түсушілер үшін: шет тілі (таңдау бойынша ағылшын, неміс, француз) бойынша тесттен, оқуға дайындығын анықтауға арналған қазақ немесе орыс тілдеріндегі (таңдау бойынша) тесттен, білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша тесттен;

2) оқыту ағылшын тілінде жүргізілетін магистратураға түсушілер үшін: оқуға дайындығын анықтауға арналған қазақ немесе орыс немесе ағылшын тіліндегі (таңдау бойынша) тесттен және ағылшын тіліндегі білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша тесттен;

3) шығармашылық дайындықты талап ететін жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларының тобына түсушілер үшін: шет тілі (таңдау бойынша ағылшын, неміс, француз) бойынша тесттен, оқуға дайындығын анықтауға арналған қазақ немесе орыс тіліндегі (таңдау бойынша) тесттен;

4) араб тілін білуді талап ететін білім беру бағдарламаларының топтары бойынша магистратураға түсушілер үшін: білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша тесттен және оқуға дайындығын анықтауға арналған қазақ немесе орыс тілдеріндегі (таңдау бойынша) тесттен тұрады.

Бұл ретте, Үлгілік қағидалардың 14-тармағында көзделген шет тілін меңгергендігін растайтын халықаралық сертификаттардың біреуі бар тұлғалар магистратураға КТ шет тілі бойынша тестіден босатылады.

КТ бейінді пәндері көрсетілген жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламалары топтарының тізбесі осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес белгіленеді.

12. КТ тест тапсырмаларының саны:

оқыту қазақ немесе орыс тілінде жүргізілетін магистратура үшін:

1) шет тілі бойынша тест – 50;

2) оқуға дайындығын анықтауға арналған тест – 30, оның ішінде: сыни ойлау бойынша – 15, аналитикалық ойлау бойынша – 15;

3) білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша тест – 50, оның ішінде: бірінші бейіндік пән бойынша – 30, екінші бейіндік пән бойынша – 20;

оқыту ағылшын тілінде жүргізілетін магистратура үшін:

1) оқуға дайындығын анықтауға арналған тест – 30, оның ішінде: сыни ойлау бойынша – 15, аналитикалық ойлау бойынша – 15;

2) білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша – 50 тест, оның ішінде: бірінші бейіндік пән бойынша – 30, екінші бейіндік пән бойынша – 20;

шығармашылық дайындықты талап ететін білім беру бағдарламаларының топтары бойынша магистратураға түсушілер үшін:

1) шет тілі бойынша тест – 50;

2) оқуға дайындығын анықтауға арналған тест – 30, оның ішінде: сыни ойлау бойынша – 15, аналитикалық ойлау бойынша – 15;

араб тілін білуді талап ететін білім беру бағдарламаларының топтары бойынша магистратураға түсушілер үшін:

1) оқуға дайындығын анықтауға арналған тест – 30, оның ішінде: сын тұрғысынан ойлау бойынша – 15, аналитикалық ойлау бойынша – 15;

2) білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша тест – 50, оның ішінде: бірінші бейінді пән бойынша – 30, екінші бейінді пән бойынша – 20.";

13-тармақ мынадай мазмұндағы 4) тармақшамен толықтырылсын:

"4) араб тілін білуді талап ететін білім беру бағдарламаларының топтары бойынша магистратураға түсушілер үшін – 100 балл.";

14-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

14. КТ-ға берілетін уақыт:

оқыту қазақ немесе орыс тілінде жүргізілетін магистратураға түсушілер үшін – 3 сағат 55 минут;

оқыту ағылшын тілінде жүргізілетін магистратураға түсушілер үшін – 2 сағат 40 минут;

шығармашылық дайындықты талап ететін білім беру бағдарламаларының топтары бойынша магистратураға түсушілер үшін – 2 сағат 5 минут;

араб тілін білуді талап ететін білім беру бағдарламаларының топтары бойынша магистратураға түсушілер үшін – 2 сағат 40 минут.";

18, 19, 20, 21, және 22-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"18. Ғимаратқа кіргізу қосу үшін пайдаланылатын кіру есіктері және КТ өткізу процесі бейнебақылау жүйесімен қамтамасыз етіледі. Бұл ретте кіргізу, тестілеуді өткізу процесін бейнебақылау жазбасы, сондай-ақ тестілеуден кейін пайдаланылған кітапшалар сақталған үй-жай тестілеу аяқталғаннан кейін күнтізбелік 5 (бес) күн ішінде Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің "Ұлттық тестілеу орталығы" республикалық мемлекеттік қазыналық кәсіпорнына беріледі.

КТ аяқталғаннан кейін ағымдағы жылдың 28 тамызына дейін Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің "Ұлттық тестілеу орталығы" РМҚК тестілеуді бейнебақылау жазбаларын талдауды жүзеге асырады .

КТ кезінде оқуға түсушілердің осы Қағидалардың 35-тармағында көрсетілген тыйым салынған заттардың біреуін пайдаланғаны анықталған жағдайда, тестілеу нәтижелері жойылады. Республикалық бюджет қаражаты есебінен білім беру грантын беру туралы конкурс нәтижелерінің күшін жою білім беру саласындағы уәкілетті органның бұйрығымен, жергілікті бюджет қаражаты есебінен жергілікті атқарушы органның қаулысымен күнтізбелік жылдың 28 тамызына дейінгі мерзімде жүзеге асырылады.

19. Тестілеуге жіберу кезінде қол және рамалы түрдегі металл іздегіштер қолданылады. Тестілеуге жіберу кезінде металл іздегіштерді қолдану тестілеуді өткізу кезінде түсушілердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету, сондай-ақ олардың ғимаратқа ақпаратты тасымалдау функцияларымен жабдықталған тыйым салынған ұялы байланыс құралдарын, смарт сағаттарды, сымды және сымсыз құлаққаптарды және басқаларды алып жүруіне жол бермеу шеңберінде жүзеге асырылады.

Осы тармақта көрсетілген тыйым салынған заттар анықталған кезде тестілеуге жіберу барысында металл іздегішпен тексеру жүргізілгенге дейін Министрлік өкілі осы Қағидаларға 10-қосымшаға сәйкес нысан бойынша акт жасайды және оқуға түсуші тестілеуге жіберілмейді.

20. Тестілеуге жіберу кезінде оқуға түсушілер ғимаратқа бір-бірден кіргізіледі, бұл ретте жеке басын куәландыратын құжат негізінде оқуға түсушінің жеке басын сәйкестендіру жүргізіледі, содан кейін осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша рұқсаттаманы және рұқсаттама түбіртегін салыстырып тексеру жүргізіледі.

Ұлттық тестілеу орталығының сайтында онлайн тіркеу арқылы өтініш берген адамдар ғимаратқа жеке басын куәландыратын құжаттың негізінде бір-бірден кіргізіледі және адам бет-пішінінің көлемді-кеңістіктік формасының сканері арқылы жеке басын сәйкестендіреді.

21. КТ-ге кіргізу барысында "бөгде тұлға" анықталған жағдайда Министрлік өкілі КТӨП-ның қабылдау комиссиясының төрағасымен бірлесіп бөгде тұлғаның қатысуымен осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша "Тестілеуге кіргізу барысында бөгде тұлғаны анықтау актісін" жасайды. Оқуға түсуші тестілеуге жіберілмейді.

Компьютерлік форматта КТ-ға кіргізу барысында "бөгде тұлға" анықталған кезде Министрлік өкілі бөгде тұлғаның қатысуымен осы Қағидаларға 4-1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша "Тестілеуге кіргізу барысында бөгде тұлғаны анықтау актісін" жасайды. Оқуға түсуші тестілеуге жіберілмейді.

Тестілеуге "бөгде тұлғаларды" тартқан оқуға түсушілер тестілеуге жіберілмейді.

22. КТ өткізілетін күні Министрлік өкілі отырғызу парағын басып шығарады.";

24-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"24. КТ қағаз түрінде өткізген кезде Министрлік өкілі оқуға түсушілерді отырғызғаннан кейін оқуға түсушілерге тестілеу материалдарымен жұмыс істеу ережелерін түсіндіреді. Бұдан әрі Министрлік өкілі аудиториядан үш түсушінің қатысуымен тестілеу материалдары бар қораптарды ашуды ұйымдастырады. Шақырылған түсушілер қораптағы мөрдің бүтіндігін тексереді. Қорапты ашуды жүргізеді, осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тестілеу материалдарын ашу актісін жасай отырып, онда бар тестілеу материалдарын қайта есептейді.";

мынадай мазмұндағы 29-1-тармақпен толықтырылсын:

"29-1. Араб тілін білуді талап ететін білім беру бағдарламаларының топтары бойынша магистратураға түсушілерге арналған КТ жауап парағы осы Қағидаларға 8-қосымшаға сәйкес нысан бойынша мынадай тәртіппен толтырылады:

1) 1-секторда Т.А.Ә. (бар болса) баспа әріптерімен жазылады;

2) 2-секторда жоғарғы торларда көлденеңінен оқуға түсушінің рұқсаттамасында көрсетілген тестіленушінің жеке коды (бұдан әрі – ТЖК) толтырылады. Әр санның астында торларда белгіленген сандарға сәйкес дөңгелекшелер боялады;

3) 3 және 4-секторда тестілеу кезінде оқуға түсуші отыратын орын және оның кітапшасының нұсқасы дөңгелекшелермен боялады;

4) 5-секторда түсуші КТ тапсыратын лек және аудитория нөмірі қойылады. Лектің нөмірі тестілеу күні бойынша анықталады;

5) 6-секторды араб тілін білуді талап ететін білім беру бағдарламаларының топтары бойынша магистратураға түсушілер боямайды;

6) 7-секторда оқуға дайындығын анықтауға арналған тест тапсырмаларының жауаптары боялады. Әрбір тапсырманың бес нұсқасы бар, олардың біреуі ғана дұрыс. Толық бояу арқылы тек бір сәйкес дөңгелекшені белгілеу қажет;

7) 8-секторда бірінші бейіндік пән бойынша тест тапсырмаларының жауаптары боялады. Бұл секторда әрбір тапсырманың бес нұсқасы бар, олардың біреуі ғана дұрыс. Толық бояу арқылы тек бір сәйкес дөңгелекшені белгілеу қажет;

8) 9-секторда екінші бейіндік пән бойынша тест тапсырмаларының жауаптары боялады. 9-секторда әрбір тапсырманың сегіз нұсқасы бар, олардың ішінен бір немесе бірнеше дұрыс жауаптарды таңдау қажет. Толық бояу арқылы тек тиісті үйірмелерді белгілеу қажет;

9) 10-сектор (жауап парағының нөмірін көрсетеді) боялмайды;

10) "Назар аударыңыз" бағанасына ерекше назар аударылады;

жауап парағы көк немесе қара сиялы қаламмен толтырылады;

жауап парағын ластауға, умаждауға, жұлуға және түзетуші сұйықтықтарды пайдалануға, аудиториядан жауап парағын шығаруға, ұялы телефондарды пайдалануға жол берілмейді;

11) түсуші жауап парағының төменгі оң жақ бұрышына "Түсушінің қолы" деген 11-секторға қол қояды.";

36, 37-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"36. Түсушіде осы Қағидалардың 35-тармағында көрсетілген заттар табылған, сондай-ақ түсуші осы Қағидалардың 35-тармағын бұзған жағдайда Министрлік өкілі КТӨП-тің қабылдау комиссиясының төрағасымен және кезекшімен бірге түсушінің қатысуымен осы Қағидаларға 10-1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша "Аудиторияда тыйым салынған заттардың тәркіленуі және тәртіп сақтау ережесін бұзған түсушіні аудиториядан шығару туралы акт" толтырады. Түсуші аудиториядан шығарылады. КТ нәтижелері өңделмейді және жойылуға жатады.

Түсушіден осы Қағидалардың 35-тармағында көрсетілген заттар табылған жағдайда, сондай-ақ түсуші компьютерлік форматта КТ тапсыру кезінде осы Қағидалардың 35-тармағын бұзған жағдайда, Министрлік өкілі кезекшімен бірге түсушінің қатысуымен осы Қағидалардың 10-2-қосымшасына сәйкес нысан бойынша "Тыйым салынған заттарды анықтау және аудиторияда тәртіп ережесін бұзған түсушіні аудиториядан шығару актісін" жасайды. Оқуға түсуші аудиториядан шығарылады. КТ нәтижелері өңделмейді және жойылуға жатады.";

37. Қағаз форматта КТ-ны өткізу барысында бөгде тұлға анықталған жағдайда, Министрліктің өкілі мемлекеттік комиссия төрағасымен бірлесіп, бөгде тұлғаның қатысуымен осы Қағидаларға 11-қосымшаға сәйкес нысан бойынша "Тестілеуді өткізу барысында бөгде тұлғаны анықтау актісін" жасайды. Бөгде тұлғалар аудиториядан шығарылады. КТ нәтижелері өңделмейді және жойылуға жатады.

Компьютерлік форматта КТ өткізу барысында бөгде тұлға анықталған жағдайда, Министрліктің өкілі бөгде тұлғаның қатысуымен осы Қағидаларға 11-1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша "Тестілеуді өткізу барысында бөгде тұлғаны анықтау актісін" жасайды. Бөгде тұлға аудиториядан шығарылады. КТ нәтижелері өңделмейді және жойылуға жатады.

Тестілеуге "бөгде тұлғаларды" тартқан адамдар тестілеуге жіберілмейді.";

47-2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"47-2. Тестілеу өткізілетін күні таңертең Министрлік өкілі түсушінің отырғызу парағын басып шығарады (компьютерлік форматта тестілеуді өткізуге арналған бағдарлама арқылы).

Түсуші осы Қағидаларға 5-1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша отырғызу парағында көрсетілген нөмірге сәйкес келетін орынға отырады, ол түсушілердің отырғызу орнының нөмірі бойынша сұрыпталады.

Отырғызғаннан кейін түсуші отырғызу парағына қол қояды, "Компьютер нөмірі" бағанын қолмен толтырады.";

47-12-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"47-12. Оқуға түсуші осы Қағидалардың 35, 47-11-тармақтарын бұзған жағдайда Министрлік өкілі осы Қағидалардың 10-2-қосымшасына сәйкес нысан бойынша Аудиторияда тәртіп ережесін бұзған түсушіні аудиториядан шығару және тыйым салынған заттарды анықтау актісін жасайды.";

47-14-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"47-14. 36, 37 және 38-тармақтарда көрсетілген адамдардың тестілеу нәтижелері өңделмейді және жойылуға жатады.

КТ тест тапсырмаларының жауаптарын бағалау осы Қағидалардың 42- тармағына сәйкес жүзеге асырылады.

Тестілеу нәтижесі тестілеу аяқталғаннан кейін беріледі, сондай-ақ тестілеу нәтижесімен www.testcenter.kz сайтында танысуға болады.

Тестілеу аяқталғаннан кейін түсушілер нәтижелермен (дұрыс және дұрыс емес жауаптар) таныстырылады және негіздемелермен келіспеген жағдайда онлайн апелляцияға береді.";

51-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"51. Апелляциялық комиссияның құрамы КТ пәндері бойынша КТӨП және желілік ЖЖОКБҰ профессор-оқытушылар құрамынан қалыптасады. КТ кезінде бір тестілеу пәні бойынша оқытушылар саны екеуден кем болмайды.";

3-1-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

"3-параграф. Компьютерлік форматтағы КТ кезінде апелляцияға өтініш беру және қарау";

59-1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"59-1. Бірыңғай өлшемшарттардың сақталуын қамтамасыз ету және тест тапсырмаларын бағалау кезінде даулы мәселелерді шешу, тестілеуді өткізу кезеңінде түсушілердің құқықтарын қорғау мақсатында Республикалық апелляциялық комиссия құрылады.";

59-3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"59-3. Республикалық апелляциялық комиссияның құрамы КТ пәндері бойынша ЖЖОКБҰ профессор-оқытушылар құрамынан құрылады. КТ кезінде тестілеудің бір пәні бойынша оқытушылар саны екеуден кем болмайды.";

59-4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"59-4. Мазмұны бойынша апелляцияға өтінішті тестілеуге қатысқан адам тестілеу аяқталғаннан кейін 30 минут ішінде береді.

Апелляцияға өтініштер тест тапсырмаларының мазмұны және техникалық себептер бойынша қаралады.

Апелляцияға түскен өтініштерді Республикалық апелляциялық комиссия тестілеу өткізілген күннен кейін күнтізбелік 3 (үш) күннен 5 (бес) күнге дейінгі аралықта қарайды.

Онлайн апелляция нәтижелері Республикалық апелляциялық комиссия қарағаннан кейін түсушінің жеке кабинетінде көрсетіледі.";

59-6, 59-7-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"59-6. Апелляцияға берілген өтініште баяндалған нақты фактілер қарауға жатады.

Тест тапсырмаларын қайта қарау үшін мазмұны бойынша өтініш берген кезде түсуші дәлелді негіздемені (толық түсініктеме) көрсетеді.

Дәлелді негіздеме (толық түсініктеме, тапсырмаларды қадамдық шешу) көрсетілмеген барлық тест тапсырмаларын қайта қарау жөніндегі апелляцияға өтініш қарауға жатпайды.

Техникалық себептер бойынша апелляцияға өтініш беру үшін тестілеу кезінде осы Қағидалардың 16-1, 17-1-қосымшаларына сәйкес нысан бойынша аудитория кезекшісінің қатысуымен акт жасалады. Акт Республикалық апелляциялық комиссияға беріледі.

59-7. Республикалық апелляциялық комиссияның шешімі комиссия мүшелерінің жалпы санының көпшілік дауысымен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда төрағаның дауысы шешуші болып табылады. Республикалық апелляциялық комиссияның шешімі осы Қағидалардың 23-қосымшасына сәйкес нысан бойынша хаттамамен ресімделеді, оған комиссияның төрағасы және барлық мүшелері қол қояды. Республикалық апелляциялық комиссия отырыстарының хаттамалары тестілеуді өткізуге жауапты ұйымда бір жыл бойы сақталады.

Республикалық апелляциялық комиссияның шешімі түпкілікті болып табылады және қайта қарауға жатпайды.

Онлайн апелляция нәтижелері бойынша түсушінің жеке кабинетінде апелляцияны есепке ала отырып КТ нәтижелері көрсетіледі.";

62-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"62. Электрондық сертификатта әрбір блок бойынша алынған КТ балдары бойынша деректер бар.";

1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 13-қосымшалар осы бұйрыққа 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 және 9-қосымшаларға сәйкес редакцияда жазылсын;

осы бұйрыққа 10, 11, 12, 13, 14, 15 және 16-қосымшаларға сәйкес 4-1, 5-1, 10-1, 10-2, 11-1, 16-1 және 17-1-қосымшалармен толықтырылсын.

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім департаменті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің ресми интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін он жұмыс күні ішінде осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Заң департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Білім және ғылым вице-министрі М.М. Дәуленовке жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрі

А. Аймағамбетов

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 16 шілдедегі
№ 302 бұйрығына
қосымша
Кешенді тестілеуді
өткізу қағидаларына
1-қосымша
Нысан

Кешенді тестілеуге қатысу үшін өтініш

Жеке мәліметтер
Т.А.Ә.
ЖСН
Жеке куәліктің нөмірі
Туған жылы
Азаматтығы
Ұлты
Жынысы
E-mail
Ұялы телефон нөмірі
ЖОО аяқтаған жылы
Тестілеу туралы ақпарат
Жоғары білім мамандығының атауы және шифры
Дайындық бағыты: ғылыми-педагогикалық/ бейінді
Білім беру бағдарламаларының тобы
Тестілеуді тапсыру тілі
Шет тілі
Оқуға дайындығын анықтауға арналған тестті тапсыру тілі

Араб тілін білуді/ шығармашылық дайындықты талап ететін білім беру бағдарламалары тобы бойынша магистратура

Жалпыеуропалық құзыреттерге (стандарттарға) сәйкес шет тілін меңгергенін растайтын халықаралық сертификаттың атауы және нөмірі (бар болған жағдайда)

Жалпыеуропалық құзыреттерге (стандарттарға) сәйкес шет тілін меңгергенін растайтын халықаралық сертификатының балы (бар болған жағдайда)

Мүгедектік туралы мәліметтер

Желілік ЖЖОКБҰ _____

(код)

(атауы)

Желілік ЖЖОКБҰ қабылдау комиссиясының техникалық хатшысы

(қолы)

(Т.А.Ә.)

Өтінішпен танысып, өзім көрсеткен мәліметтердің дұрыс жазылғанын растаймын

Өтініш беруші _____

(қолы)

(Т.А.Ә.)

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 16 шілдедегі
№ 302 бұйрығына
қосымша
Кешенді тестілеуді
өткізу қағидаларына
2-қосымша
Нысан

Кешенді тестілеу бейінді пәндері көрсетілген білім беру бағдарламалары топтарының тізбесі

Білім беру бағдарламасы тобының нөмірі	Білім беру бағдарламасы тобының атауы	Бейінді пәндер	
		1 бейінді пән	2 бейінді пән
M001	Педагогика және психология	Педагогика	Психология
M002	Мектепке дейінгі оқыту және тәрбиелеу	Мектепке дейінгі педагогика	Мектепке дейінгі жастағы балалардың тілін дамыту әдістемесі
M003	Пәндік мамандандырылмаған педагогтерді даярлау	Педагогика (бастауыш сыныптар үшін)	Бастауыш сыныптарда математиканы оқыту әдістемесі
M004	Бастапқы әскери дайындық педагогтерін даярлау	Педагогика	Бастапқы әскери дайындықты оқыту әдістемесі
M005	Дене шынықтыру педагогтерін даярлау	Педагогика	Дене шынықтыру теориясы мен әдістемесі
M006	Музыка педагогтерін даярлау	Педагогика	Музыка пәнін оқыту әдістемесі
M007	Көркем еңбек, графика және жобалау педагогтерін даярлау	Педагогика	Көркем еңбек, графика және жобалау әдістемесі

M008	Кәсіптік оқыту педагогтерін даярлау	Педагогика	Кәсіптік оқытудың заманауи технологиялары
M009	Құқық және экономика негіздері	Мемлекет және құқық теориясы	Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесі
M010	Математика педагогтерін даярлау	Математика	Математиканы оқыту әдістемесі
M011	Физика педагогтерін даярлау (қазақ, орыс, ағылшын тілі)	Жалпы физика	Физиканы оқыту әдістемесі
M012	Информатика педагогтерін даярлау (қазақ, орыс, ағылшын тілі)	Бағдарламалау	Информатиканы оқыту әдістемесі
M013	Химия педагогтерін даярлау (қазақ, орыс, ағылшын тілі)	Химия	Химияны оқыту әдістемесі
M014	Биология педагогтерін даярлау (қазақ, орыс, ағылшын тілі)	Биология	Биологияны оқыту әдістемесі
M015	География педагогтерін даярлау	География	Географияны оқыту әдістемесі
M016	Тарих педагогтерін даярлау	Қазақстан тарихы	Тарихты оқыту әдістемесі
M017	Қазақ тілі мен әдебиетінің педагогтерін даярлау	Педагогика	Қазақ тілін оқыту әдістемесі
M018	Орыс тілі мен әдебиетінің педагогтерін даярлау	Педагогика	Орыс тілін оқыту әдістемесі
M019	Шет тілдері педагогтерін даярлау	Педагогика (қазақ, орыс, ағылшын тілі)	Кәсіби бағытталған шет тілі (ағылшын, француз, неміс тілдері)
M020	Әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану бойынша кадрларын даярлау	Әлеуметтік педагогика	Өзін-өзі тануды оқыту әдістемесі
M021	Арнайы педагогика	Арнайы педагогика	Инклюзивті білім беру
M022	Музыкатану	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M023	Аспаптық орындаушылық	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M024	Вокалдық өнер	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M025	Дәстүрлі музыка өнері	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M026	Композиция	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M027	Дирижирлеу	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M028	Режиссура	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M029	Театр өнері	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M030	Эстрада өнері	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M031	Хореография	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау

M032	Аудиовизуалды өнер және медиа өндіріс	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M033	Бейнелеу өнері	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M034	Өнертану	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M035	Сән, дизайн	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M036	Полиграфия	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M037	Арт-менеджмент	Шығармашылық емтихан	Реферат қорғау
M050	Философия және әдеп	Қазақ философиясы	Әлеуметтік философия
M051	Дінтану және теология	Діндер тарихы	Қазіргі дәстүрден тыс діни қозғалыстар және культтер
M052	Исламтану	Діндер тарихы	Қазақстандағы қазіргі діни жағдай
M053	Тарих және археология	Қазақстанның ежелгі және ортағасырлар тарихы	Археология негіздері
M054	Түркітану	Түркі тілдерінің салыстырмалы-тарихи грамматикасы	Түркі фольклоры
M055	Шығыстану	Классикалық және қазіргі шығыстану	Мәдениетаралық коммуникацияның теориясы мен практикасы
M056	Аударма ісі, ілеспе аударма	Аударма теориясы (ағылшын,орыс, қазақ, корей,қытай, жапон тілдері)	Кәсіби-бағытталған шет тілі (ағылшын)
M057	Лингвистика	Жалпы тіл білімі	Лингвистика ілімінің тарихы
M058	Әдебиет	Фольклор	Әдебиет теориясы
M059	Шетел филологиясы	Тіл теориясының негіздері (ағылшын, неміс, француз, корей, қытай, жапон тілдері)	Кәсіби-бағытталған шет тілі (ағылшын, неміс, француз тілдері)
M060	Филология	Қазіргі қазақ тілі	Қазіргі қазақ әдебиеті
M061	Әлеуметтану	Әлеуметтану тарихы	Әлеуметтанулық зерттеулерді жоспарлау және ұйымдастыру
M062	Мәдениеттану	Қазақ мәдениетінің тарихы	Мәдени антропология
M063	Саясаттану және конфликтология	Саясат теориясы	Қолданбалы саясаттану
M064	Халықаралық қатынастар	Қазақстан Республикасының сыртқы саясаты	Дипломатиялық және консулдық қызмет
M065	Аймақтану	Қазақстан Республикасының сыртқы саясаты	Халықаралық қатынастар жүйесіндегі аймақтардың қазіргі мәселелері

M066	Психология	Жалпы психология	Даму психологиясы
M067	Журналистика және репортерлық іс	Қ а з а қ журналистикасының тарихы	Қазіргі журналистиканың жанрлық түрі мен қызметі
M068	Қоғаммен байланыс	PR теориясы мен тәжірибесі	Имиджелогия
M069	Кітапхана ісі, ақпаратты өңдеу және архив ісі	Құжаттану	Археография
M070	Экономика	Экономикалық теория	Макроэкономика
M071	Мемлекеттік және жергілікті басқару	Мемлекеттік басқару теориясы	Экономиканы мемлекеттік реттеу
M072	Менеджмент	Менеджмент	Бизнесті ұйымдастыру
M073	Аудит және салық салу	Бухгалтерлік есеп негіздері	Аудит
M074	Қаржы, банктік және сақтандыру ісі	Экономикалық теория	Макроэкономика
M075	Маркетинг және жарнама	Экономикалық теория	Макроэкономика
M076	Еңбек дағдылары	Экономикалық теория	Макроэкономика
M077	Бағалау	Экономика және жылжымайтын мүлікті басқару	Қазақстан Республикасының Ұлттық бағалау стандарттары
M078	Құқық	Мемлекет және құқық теориясы	Ситуациялық кейс (Қазақстан Республикасының заңдарын және / немесе халықаралық құқықты қолдану негізінде нақты практикалық жағдайды кешенді құқықтық талдау)
M079	Сот сараптамасы	Криминалистика	Сот экспертологиясы
M080	Биология	Клетка биологиясы	Ботаника
M081	Генетика	Клетка биологиясы	Молекулалық генетика негізімен жалпы генетика
M082	Биотехнология	Биохимия	Биотехнология негіздері
M083	Геоботаника	Қазақстан биоресурстары	Ботаника
M084	География	Қазақстанның физикалық географиясы	Дүниежүзінің экономикалық, әлеуметтік және саяси географиясы
M085	Гидрология	Гидрология негіздері	Гидрологиялық ақпаратты статистикалық өңдеудің заманауи әдістері
M086	Метеорология	Физикалық метеорология	Климатология
M087	Қоршаған ортаны қорғау технологиясы	Геоэкология	Экологиялық мониторинг
M088	Гидрогеология және инженерлік геология	Жер асты суларын іздеу және барлау	Инженерлік-геологиялық зерттеулер
M089	Химия	Физикалық химия	Аналитикалық химия

M090	Физика	Механика	Молекулалық физика
M091	Сейсмология	Сейсмологияның физикалық негіздері	Сейсмикалық жазбалар бойынша жер сілкінудің параметрлерін анықтау
M092	Математика және статистика	Математикалық талдау	Дифференциалдық тендеулер
M093	Механика	Теориялық механика	Тұтас орта механикасына кіріспе
M094	Ақпараттық технологиялар	Алгоритмдер және деректер құрылымы	Деректер базасы
M095	Ақпараттық қауіпсіздік	Алгоритмдік бағдарламалау тілдері	Ақпараттық қауіпсіздік негіздері
M096	Коммуникация және коммуникациялық технологиялар	Электрлік байланыс теориясы	Радиотехника және телекоммуникация негіздері
M097	Химиялық инженерия және процесстер	Бейорганикалық химия	Жалпы химиялық технология
M098	Жылу энергетикасы	Жылу техникасының теориялық негіздері	Қазандық қондырғылар және жылулық қозғалтқыштар
M099	Энергетика және электр техникасы	Электр техниканың теориялық негіздері	Электр машиналары
M100	Автоматтандыру және басқару	Электртехниканың теориялық негіздері	Сызықты автоматты реттеу жүйелері
M101	Материалтану және жаңа материалдар технологиясы	Механика	Молекулалық физика
M102	Роботты техника және мехатроника	Электроника негіздері	Интегралдық және микропроцессорлық схемотехника
M103	Механика және металл өңдеу	Өзара алмасымдылық негіздері	Конструкциялық материалдар және термиялық өңдеу
M104	Көлік, көліктік техника және технология	Машина бөлшектері	Көлік техникасының энергетикалық қондырғылары
M105	Авиациялық техника және технологиялар	Ұшу аппараттарының құрылысы	Авиациялық техниканың теориялық негіздері
M106	Ұшатын аппараттар мен қозғалтқыштарды ұшуда пайдалану	Ұшу аппараттарының құрылысы	Авиациялық апаттарды тергеу және ұшу қауіпсіздігі
M107	Ғарыштық инженерия	Физика	Математика
M108	Наноматериалдар және нанотехнологиялар (қолдану саласы бойынша)	Механика	Нанотехнология негіздері
M109	Мұнай және кен геофизикасы	Далалық және ұңғымаларды геофизикалық зерттеудің теориялық негіздеріне кіріспе	Далалық және ұңғымаларды геофизикалық зерттеулерді өңдеу мен интерпретациялауды жүргізудің әдісі, техникасы мен технологиясы
M110	Теңіз техникасы және технологиялары	Кемелердегі қызметті ұйымдастыру негіздері	Кеме құрылымы мен теориясы

M111	Тамақ өнімдерін өндіру	Тамақ өндірісінің жалпы технологиясы	Химия
M112	Ағаш өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар технологиясы (қолдану саласы бойынша)	Ағаш өңдейтін жабдықтар	Ағаштан бұйым жасау технологиясы
M113	Материалдарды қысыммен өңдеу технологиясы	Физика	Материалдардың механикалық қасиеттері
M114	Тоқыма: киім, аяқ-киім және былғары бұйымдар	Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарының материалтануы	Химия
M115	Мұнай инженериясы	Мұнай және газ ұңғымаларын бұрғылау	Мұнай өндірудің технологиясы мен техникасы
M116	Тау-кен инженериясы	Тау-кен өндірісінің негіздері	Тау-кен кәсіпорындарының құрылысы
M117	Металлургиялық инженерия	Металлургиялық процесстерінің теориясы	Жалпы металлургия
M118	Пайдалы қазбалар байыту	Пайдалы қазбаларды байыту негіздері	Флотациялық байыту әдістері
M119	Фармацевтикалық өндіріс технологиясы	Дәрілердің өнеркәсіптік технологиясы	Синтетикалық дәрілік заттардың химиясы және технологиясы
M120	Маркшейдерлік іс	Геодезия	Маркшейдерлік істің жалпы курсы
M121	Геология	Жалпы және тарихи геология	Пайдалы қазба кен орындарының геологиясы
M122	Сәулет	Сәулеттік типология	Қала құрылыс негіздері
M123	Геодезия	Геодезия	Картография
M124	Құрылыс	Құрылыс материалдары	Құрылыс өндірісінің технологиясы 1
M125	Құрылыс материалдарының, бұйымдарының және құрастырылымдарының өндірісі	Құрылыс материалдары	Бетон технологиясы 1
M126	Көлік құрылысы	Құрылыс материалдары	Көлік құрылымдарының құрылысын ұйымдастыру және жоспарлау
M127	Инженерлік жүйелер мен желілер	Құрылыс материалдары	Құрылыс жинақтау жұмыстарының технологиясы
M128	Жерге орналастыру	Геодезия	Жер ресурстарын басқару
M129	Гидротехникалық құрылыс	Гидравлика	Су энергиясын пайдалану
M130	Стандарттау, сертификаттау және метрология (сала бойынша)	Квалиметрия	Сынаудан өткізу, өнім қауіпсіздігі мен бақылау
M131	Өсімдік шаруашылығы	Өсімдік шаруашылығы	Топырақтану

M132	Мал шаруашылығы	Мал азықтандыру	Мал шаруашылығы өнімдерін өндіру технологиясы
M133	Орман шаруашылығы	Орман екпелері	Биотехния және жабайы жануарларды өсіру
M134	Балық шаруашылығы	Балық аулау	Аквакультура
M135	Ауыл шаруашылығын энергиямен қамтамасыз ету	Электр техниканың теориялық негіздері	Электр машиналары
M136	Аграрлық техника және технологиясы	Тракторлар мен автомобильдер	Мал шаруашылығы агротехнологиялық машиналары
M137	Су ресурстары және суды пайдалану	Гидравлика	Су ресурстарын кешенді пайдалану
M138	Ветеринария	Жануарлар патологиясы	Индеттану және жануарлардың жұқпалы аурулары
M139	Денсаулық сақтауды менеджмент	Экономикалық теория негіздері	Менеджмент негіздері
M140	Қоғамдық денсаулық сақтау	Биостатистика	Қоғамдық денсаулық сақтау
M141	Мейіргер ісі	Мейіргер ісі негіздері	Мейіргер ісіндегі менеджмент
M142	Фармация	Фармацияның басқарылуы және экономикасы және дәрілер технологиясы	Фармацевтикалық химия және фармакогнозия
M143	Биомедицина	Биостатистика	Дәлелді медицина
M144	Медицина	Биостатистика	Дәлелді медицина
M145	Медициналық-профилактикалық іс	Биостатистика	Гигиена және эпидемиология
M146	Әлеуметтік жұмыс	Әлеуметтік жұмыс теориясы	Әлеуметтік жұмыс әдістері мен технологиялары
M147	Туризм	Туризмология негіздері	Экскурсиятану
M148	Тынығу	Мәдени-тынығу қызметіндегі әдістемелік жетекшілік технологиясы	Мәдени-тынығу қызметі саласындағы менеджмент, маркетинг
M149	Мейрамхана ісі және мейманхана бизнесі	Мейрамхана және мейманханада қызмет көрсету технологиясы	Мейманхана және мейрамхана менеджменті
M150	Санитарлық-профилактикалық іс-шаралар	Өнеркәсіптік қауіпсіздікті техникалық реттеу	Еңбек қорғауды басқару жүйелері
M151	Көлік қызметтері	Көлік түрлерінің өзара қарым-қатынасы	Тасмалдауды ұйымдастыру және қозғалысты басқару
M152	Логистика (сала бойынша)	Жеткізу тізбектерін басқару	Көлік логистикасы

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 16 шілдедегі

№ 302 бұйрығына

қосымша

Кешенді тестілеуді

өткізу қағидаларына

3-қосымша

Нысан

КТӨП атауы	
РҰҚСАТТАМА ФОТО МО	ТЖК: Тегі: Аты: Әкесінің аты: Тестілеуге кіргізу уақыты: Тестілеудің басталу уақыты:
Дайындық түрі: Дайындық бағытының классификациясы мен коды: Емтиханды тапсыру тілі: Шет тілі бойынша тапсыру тілі: Лек: Тестілеу уақыты: Кешенді тестілеуді өткізу пункті: Мекен-жайы: Ғимарет: Аудитория: Тестілеудің нәтижесімен Ұлттық тестілеу орталығының www.testcenter.kz сайтында ТЖК мен ЖСН енгізу арқылы танысуға болады Желілік КТӨП-тің жауапты хатшысы _____ (қолы) (Т.А.Ә.)	Түсушіге жадынама: Түсушінің өзімен бірге тестілеуге кіру рұқсаттамасы және жеке басын куәландыратын құжаттың тұпнұсқасы (жеке куәлік немесе паспорт) болуы қажет. Құжаттардың біреуі болмаған жағдайда түсуші тестілеуге жіберілмейді. Түсушіде өзімен бірге оқулықтар мен әдістемелік әдебиеттер, калькулятор, фотоаппарат, ақпаратты тасымалдау функциялары бар кез келген ұялы байланыс (пейджер, ұялы телефондар, планшеттер, iPad (Айпад), iPod (Айпод), SmartPhone (Смартфон)), ноутбуктер, плейерлер, модемдер (мобильді роутерлер), радио-электрондық байланыс (Wi-Fi (Вай-фай), Bluetooth (Блютутз), Dect (Дект), 3G (3 Джн), 4G (4 Джн), 5G (5 Джн) құралдары, смарт сағаттар, сымы және сымызсыз құлаққаптар және басқалары), шпарталкалар болса тестілеуге жіберілмейді. Түсушіге қатаң тыйым салынады: - дәліз кезекшісінің функцияларын атқаратын Министрлік өкілінің рұқсатынсыз және алып жүруінсіз аудиториядан шығуға; - сөйлесуге; - бір орыннан басқа орынға отыруға; - тестілеу материалдарын ауыстыруға; - тестілеу материалдарын аудиториядан шығаруға; - тестілеу материалдарын (жауап парағы мен кітапшалар) уағдалауға, корректор сұйықтығын қолдануға, беттерді жыртуға; - бояуға қарастырылмаған секторларды бояу (жауап парағының нөмірі) арқылы бүлдіруге. Белгіленген талаптар бұзылған жағдайда Министрлік өкілі «Аудиторияда тыйым салынған заттардың тәркіленуі және тәртіп сақтау ережесін бұзған түсушіні аудиториядан шығару туралы акт» толтырады және тестілеу нәтижелері жойылуға жатады. Тестілеу уақыты аяқталған соң түсуші тестілеу материалдарын өткізуден бас тартқан жағдайда Министрлік өкілі мемлекеттік комиссияның төрағасымен, кезекшімен бірге түсушінің қатысуымен «Тестілеу уақыты аяқталған соң түсушінің тестілеу материалдарын уақытылы тапсырмау фактісі туралы акт» толтырады және тестілеу нәтижелері өңделмейді. Түсушінің қолы _____ Күні _____
КЕСУ СЫЗЫҒЫ	

КТӨП атауы	
ТҮБІРТЕК ФОТО МО Дайындық түрі: _____ Дайындық бағытының классификациясы мен коды: _____ Емтиханды тапсыру тілі: _____ Шет тілі бойынша тапсыру тілі: _____ Лек: _____ Тестілеу уақыты: _____ Кешенді тестілеуді өткізу пункті: _____ Мекен-жайы: _____ Ғимарат: _____ Аудитория: _____ Тестілеудің нәтижесімен Ұлттық тестілеу орталығының www.testcenter.kz сайтында ТЖК мен ЖСН енгізу арқылы танысуға болады Жемілік КТӨП-тің жауапты хатшысы: _____	ТЖК: _____ Тегі: _____ Аты: _____ Әкесінің аты: _____ Түсушіге жадынама: Түсушінің өзімен бірге тестілеуге кіру рұқсаттамасы және жеке басын куәландыратын құжаттың түпнұсқасы (жеке куәлік немесе паспорт) болуы қажет. Құжаттардың біреуі болмаған жағдайда түсуші тестілеуге жіберілмейді. Түсушіде өзімен бірге оқулықтар мен әдістемелік әдебиеттер, калькулятор, фотоаппарат, ақпаратты тасымалдау функциялары бар кез келген ұялы байланыс (пейджер, ұялы телефондар, планшеттер, iPad (Айпад), iPod (Айпод), SmartPhone (Смартфон)), ноутбуктер, плейерлер, модемдер (мобильді роутерлер), радио-электрондық байланыс (Wi-Fi (Вай-фай), Bluetooth (Блютуз), Dect (Дект), 3G (3 Джи), 4G (4 Джи), 5G (5 Джи) құралдары, смарт сағаттар, сымды және сымсыз құлаққаптар және басқалары), шпалгалкалар болса тестілеуге жіберілмейді. Түсушіге қатаң тыйым салынады: - дәліз кезекшісінің функцияларын атқаратын Министрлік өкілінің рұқсатынсыз және алып жүруінсіз аудиториядан шығуға; - сөйлесуге; - бір орыннан басқа орынға отыруға; - тестілеу материалдарын ауыстыруға; - тестілеу материалдарын аудиториядан шығаруға; - тестілеу материалдарын (жауап парағы мен кітапшалар) уақдалуға, корректор сұйықтығын қолдануға, беттерді жыртыуға; - бояуға қарастырылмаған секторларды бояу (жауап парағының нөмірі) арқылы бүлдіруге. Белгіленген талаптар бұзылған жағдайда Министрлік өкілі "Аудиторияда тыйым салынған заттардың тәркіленуі және тәртіп сақтау ережесін бұзған түсушіні аудиториядан шығару туралы акт" толтырады және тестілеу нәтижелері жойылуға жатады. Тестілеу уақыты аяқталған соң түсуші тестілеу материалдарын өткізуден бас тартқан жағдайда Министрлік өкілі мемлекеттік комиссияның төрағасымен, кезекшімен бірге түсушінің қатысуымен «Тестілеу уақыты аяқталған соң түсушінің тестілеу материалдарын уақытылы тапсырмау фактісі туралы акт» толтырады және тестілеу нәтижелері өңделмейді. Түсушінің қолы _____ Күні _____
(қолы)	(Т.А.Ө.)

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 16 шілдедегі
№ 302 бұйрығына
қосымша
Кешенді тестілеуді
өткізу қағидаларына
4-қосымша
Акт

Тестілеуге кіргізу барысында бөгде тұлғаларды анықтау актісі (қағаз форматы кезінде)

КТӨП _____

(код)

(атауы)

" _____ " _____ 20 _____ жыл _____ сағат _____ минут

Министрлік өкілі _____

(Т.А.Ө.)

КТӨП ғимаратына _____

(ЖОО атауы)

Түсуші азаматтың (азаматшаның) _____

—
(Т.А.Ә., ТЖК)

орнына азамат(ша) _____

(Т.А.Ә.)

кіруге әрекет жасау фактісі анықталды.

Бұл фактіні ескере отырып, қаулы етеміз:

Түсуші _____

(Т.А.Ә., ТЖК)

тестілеуден өту үшін КТӨП ғимаратына кіруге тыйым салынады.

Актімен таныстырылды:

(Министрлік өкілінің қолы және Т.А.Ә.)

(Мемлекеттік комиссия төрағасының қолы және Т.А.Ә.)

(Түсушінің/бөгде тұлғаның қолы және Т.А.Ә.)

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 16 шілдедегі
№ 302 бұйрығына
қосымша
Кешенді тестілеуді
өткізу қағидаларына
4-1-қосымша
Акт

Тестілеуге кіргізу барысында бөгде тұлғаларды анықтау актісі (компьютерлік формат кезінде)

КТӨП _____

(код)

(атауы)

" _____ " _____ 20 _____ жыл _____ сағат _____ минут

Министрлік өкілі _____

(Т.А.Ә.)

КТӨП ғимаратына _____

—
(ЖОО атауы)

Түсуші азаматтың (азаматшаның) _____

(Т.А.Ә., ТЖК)

Барлық түсушілердің саны: _____

"Ескерту" бағаны "Келмеді" және "Шығарылды" сөздерін жазуға арналған.

"Аудиторияда тәртіп сақтау ережесімен танысқандығы туралы белгі" бағаны "Таныстым" сөзін жазуға арналған.

Түсушілерді өз орындарына отырғызуға, тестілеу материалдарын дұрыс таратуға, түсушілердің аудиторияда тәртіп сақтауына жауап беремін.

Аудитория кезекшісі _____

(Т.А.Ә.) (қолы)

(Т.А.Ә.) (қолы)

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 16 шілдедегі
№ 302 бұйрығына
қосымша
Кешенді тестілеуді
өткізу қағидаларына
5-1-қосымша
Нысан

Аудитория кезекшісіне бердім

Министрлік өкілдері тобының жетекшісі _____

(Т.А.Ә.) (қолы)

Министрлік өкілі _____

(Т.А.Ә.) (қолы)

Отырғызу парағы

КТӨП _____

(код) (атауы)

Аудитория: № _____ Тестілеудің басталуы: _____ сағат _____ минут

Тестілеудің аяқталуы: _____ сағат _____ минут

Лек: № _____ Фимарат: _____ Мерзімі: _____

№	ТЖК	Т.А.Ә	ЖСН	Тестілеуге дейін			Тестілеуден кейін		Ескерту
				Орын №	Аудиторияда тәртіп сақтау ережесімен танысқандығы туралы белгі	Түсушінің қолы	Нұсқа №	Түсушінің қолы	
1									
2									
3									
4									

Барлық түсушілердің саны: _____

"Ескерту" бағаны "Келмеді" және "Шығарылды" сөздерін жазуға арналған.

"Аудиторияда тәртіп сақтау ережесімен танысқандығы туралы белгі" бағаны "Таныстым" сөзін жазуға арналған

Түсушілерді өз орындарына отырғызуға, тестілеу материалдарын дұрыс таратуға, түсушілердің аудиторияда тәртіп сақтауына жауап беремін.

Аудитория кезекшісі _____
(Т.А.Ә.) (қолы)

(Т.А.Ә.) (қолы)

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 16 шілдедегі
№ 302 бұйрығына
қосымша
Кешенді тестілеуді
өткізу қағидаларына
10-қосымша
Акт

Тестілеуге кіргізу барысында тыйым салынған заттардың анықталуы туралы акт

КТӨП _____

_____ (код) (атауы)
" _____ " _____ 20 _____ жыл _____ сағат _____ минут

Министрлік өкілі _____
(Т.А.Ә.)

Кіргізу барысында түсушіде:

Т.А.Ә. _____, ТЖК _____

— Кешенді тестілеуді өткізу қағидаларының 35-тармағының бұзылғандығын дәлелдейтін төмендегі заттар (атауы, саны) табылды:

— (тыйым салынған заттың атауы, саны)
Осы фактіні ескере отырып, қаулы етеміз:
түсуші тестілеуге кіргізілмесін.

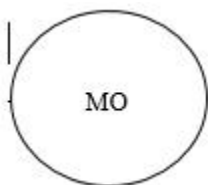
_____ осы актіні жасаған тұлғалардың Т.А.Ә., қолдары
Актімен таныстым:

—

(Түсушінің қолы және Т.А.Ә.)

—

(Министрлік өкілінің қолы және Т.А.Ә.)

—

(Мемлекеттік комиссия төрағасының қолы және Т.А.Ә.)

Мерзімі _____

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 16 шілдедегі
№ 302 бұйрығына
қосымша
Кешенді тестілеуді
өткізу қағидаларына
10-1-қосымша
Акт

**Аудиторияда тыйым салынған заттардың тәркіленуі және тәртіп сақтау
ережесін бұзған түсушіні аудиториядан шығару туралы акт (қағаз форматы
кезінде)**

КТӨП _____

—

(код) (атауы)
" _____ " 20 _____ жыл _____ сағат _____ минут

Министрлік өкілі _____

—

(Т.А.Ә.)

Аудитория кезекшісі _____

—

(Т.А.Ә.)

Тестілеу уақытында/ кіргізу кезінде түсуші:

Т.А.Ә. _____, ТЖК _____

№ _____ аудитория, № _____ орын, № _____ нұсқа, Кешенді тестілеуді өткізу қағидаларының 35-тармағының бұзылғандығын дәлелдейтін төмендегі заттар (атауы, саны) табылды:

(тыйым салынған заттың атауы, саны)

Осы фактіні ескере отырып, қаулы етеміз:

тестілеу материалы алынсын;

түсуші Т.А.Ә. _____, ТЖК _____

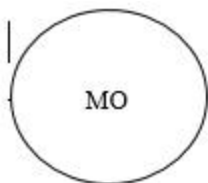
№ _____ аудиториядан шығарылсын және тестілеу нәтижелері жойылсын.

осы актіні жасаған тұлғалардың Т.А.Ә., қолдары

Актімен таныстым: _____

(Түсушінің қолы және Т.А.Ә.)

(Министрлік өкілінің қолы және Т.А.Ә.)

(Мемлекеттік комиссия төрағасының қолы және Т.А.Ә.)

Мерзімі _____

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 16 шілдедегі
№ 302 бұйрығына
қосымша
Кешенді тестілеуді
өткізу қағидаларына
10-2-қосымша
Акт

Аудиторияда тыйым салынған заттардың тәркіленуі және тәртіп сақтау ережесін бұзған түсушіні аудиториядан шығару туралы акт (компьютерлік формат кезінде)

КТӨП _____

_____ (код) _____ (атауы)
" _____ " _____ 20 _____ жыл _____ сағат _____ минут

Министрлік өкілі _____

_____ (Т.А.Ә.)
Аудитория кезекшісі _____

_____ (Т.А.Ә.)
Тестілеу уақытында/ кіргізу кезінде түсуші:
Т.А.Ә. _____, ТЖК _____

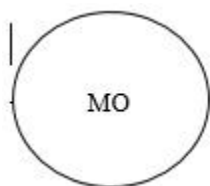
— № _____ аудитория, № _____ орын, № _____ нұсқа, Кешенді тестілеуді өткізу қағидаларының 35-тармағының бұзылғандығын дәлелдейтін төмендегі заттар (атауы, саны) табылды:

_____ (тыйым салынған заттың атауы, саны)
Осы фактіні ескере отырып, қаулы етеміз:
түсуші Т.А.Ә. _____, ТЖК _____

— № _____ аудиториядан шығарылсын және тестілеу нәтижелері жойылсын.

_____ осы актіні жасаған тұлғалардың Т.А.Ә., қолдары
Актімен таныстым:

— (Түсушінің қолы және Т.А.Ә.)

(Министрлік өкілінің қолы және Т.А.Ө.)

Мерзімі _____

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 16 шілдедегі
№ 302 бұйрығына
қосымша
Кешенді тестілеуді
өткізу қағидаларына
11-қосымша
Акт

Тестілеу барысында бөгде тұлғаларды анықтау актісі (қағаз форматы кезінде)

КТӨП _____

— (код) (атауы)
" _____ " _____ 20 _____ жыл _____ сағат _____ минут
Министрлік өкілі _____

— (Т.А.Ө.)
Аудитория бойынша кезекші _____

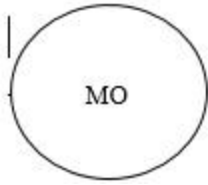
— (Т.А.Ө.)
Тестілеу өту барысында азамат (ша) _____

— (Т.А.Ө.)
түсуші _____

— (Т.А.Ө., ТЖК)
орнына тестілеу тапсыруға әрекет ету фактісі анықталды.
Бұл фактіні ескере отырып, қаулы етеміз:
тестілеу материалы алынсын;
№ _____ аудиториядан бөгде тұлға шығарылсын және түсуші _____

— (Т.А.Ө., ТЖК)
тестілеу нәтижелері жойылсын.
Актімен таныстырылды:

(түсушінің/бөгде тұлғаның қолы және Т.А.Ә.)

(аудитория кезекшісінің қолы және Т.А.Ә.)

(мемлекеттік комиссия төрағасының қолы және Т.А.Ә.)

(Министрлік өкілінің қолы және Т.А.Ә.)

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 16 шілдедегі
№ 302 бұйрығына
қосымша
Кешенді тестілеуді
өткізу қағидаларына
11-1-қосымша
Акт

Тестілеу барысында бөгде тұлғаларды анықтау актісі (компьютерлік формат кезінде)

КТӨП _____

"_____" (код) "_____" (атауы) 20____ жыл _____ сағат _____ минут

Министрлік өкілі _____

(Т.А.Ә.)

Аудитория бойынша кезекші _____

(Т.А.Ә.)

Тестілеу өту барысында азамат (ша) _____

(Т.А.Ә.)

түсуші _____

(Т.А.Ә., ТЖК)

орнына тестілеу тапсыруға әрекет ету фактісі анықталды.

Бұл фактіні ескере отырып, қаулы етеміз:

№ _____ аудиториядан бөгде тұлға шығарылсын және түсуші _____

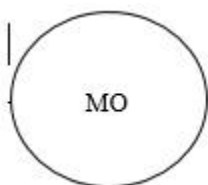
(Т.А.Ә., ТЖК)

тестілеу нәтижелері жойылсын.

Актімен таныстырылды:

(түсушінің/бөгде тұлғаның қолы және Т.А.Ә.)

(Аудитория кезекшісінің қолы және Т.А.Ә.)

(Министрлік өкілінің қолы және Т.А.Ә.)

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 16 шілдедегі
№ 302 бұйрығына
қосымша
Кешенді тестілеуді
өткізу қағидаларына
12-қосымша
Акт

Тестілеу уақыты аяқталған соң түсушінің тестілеу материалдарын уақытылы тапсырмау фактісі туралы акт

КТӨП _____

(код)

(атауы)

" _____ " _____ 20 _____ жыл _____ сағат _____ минут

Министрлік өкілі _____

(Т.А.Ә.)

Аудитория кезекшісі _____

(Т.А.Ә.)

түсуші: Т.А.Ә. _____,

ТЖК _____, № ____ аудитория, № ____ орын, № _____

нұсқа,

Тестілеуге берілген уақыт аяқталуына байланысты, тестілеу материалдарын өз уақытында тапсырудан бас тартты, бұл Кешенді тестілеуді өткізу қағидаларының 38-тармағын бұзу болып табылады.

Осы фактіні ескере отырып, қаулы етеміз:

тестілеу материалы алынсын;

түсуші: Т.А.Ә. _____, ТЖК _____, № _____

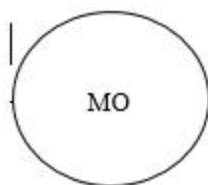
аудиториядан шығарылсын және тестілеу нәтижелері жойылсын.

(осы актіні жасаған тұлғалардың Т.А.Ә., қолдары)

Актімен таныстым:

(Түсушінің қолы және Т.А.Ә.)

(Министрлік өкілінің қолы және Т.А.Ә.)

(Мемлекеттік комиссия төрағасының қолы және Т.А.Ә.)

Мерзімі _____

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 16 шілдедегі
№ 302 бұйрығына
қосымша
Кешенді тестілеуді
өткізу қағидаларына
13-қосымша
Акт

КТ кітапшаларын жою туралы акт

" ____ " _____ 20__ жыл _____

—
(КТӨП атауы)
Негіздеме: " ____ " _____ 20__ жылғы № _____ бұйрықпен бекітілген
Кешенді тестілеуді өткізу қағидаларының 2-тарауының 47 тармағы
Комиссия құрамы:
КТӨП жауапты хатшысы _____

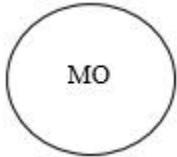
—
(Т.А.Ә.)
Комиссия мүшелері:
1. _____
(Т.А.Ә.)
2. _____
—
(Т.А.Ә.)
3. _____
—
(Т.А.Ә.)
Министрлік өкілдері тобының жетекшісі: _____

—
(Т.А.Ә.)

Тестілеудің сұрақ-кітапшалары жойылғандығы туралы осы актіні құрды:			
Лектің нөмірі	Тестілеуге жіберілген сұрақ-кітапшаларының нақты саны	Қолданылған сұрақ-кітапшаларының саны	Жойылған сұрақ-кітапшаларының саны
1-лек			
2-лек			
3-лек			
4-лек			
5-лек			
Барлығы			
Сұрақ-кітапшалары: _____			

(жою тәсілін көрсету – механикалық ұсақтау немесе өртеу)

(жою орнын көрсету)

Мемлекеттік комиссиясының төрағасы _____
(Т.А.Ә., қолы)

Комиссия мүшелері: 1. _____
(Т.А.Ә., қолы)

2. _____
(Т.А.Ә., қолы)

3. _____
(Т.А.Ә., қолы)

Министрлік өкілдері тобының жетекшісі: _____
(Т.А.Ә., қолы)

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 16 шілдедегі
№ 302 бұйрығына
қосымша
Кешенді тестілеуді
өткізу қағидаларына
16-1-қосымша
Нысан
Республикалық апелляциялық
комиссияның төрағасына

(Т.А.Ә.)

(КТӨП атауы)

Түсушіден _____

ТЖК _____

Нұсқа _____ Аудитория _____

Өтініш

Қазақ/орыс тілінде оқытатын магистратураға кешенді тестілеудің мынадай тест тапсырмаларын техникалық себептер бойынша қарауға қабылдауды сұраймын (қажеттісінің астын сызу)

Бөлім	Т е с т тапсырмасының №	Себебі: (тест тапсырмаларында мәтін немесе фрагмент жоқ)	Республикалық апелляциялық комиссияның шешімі
Тыңдалым			
Лексика-грамматикалық тест			
Оқылым			
Оқуға дайындығын анықтауға арналған тест			
1-ші пән (бір дұрыс жауапты таңдау)			
2-ші пән (бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдау)			
Барлығы:			

Ескерту: "Республикалық апелляциялық комиссияның шешімі" бағанына "Қанағаттандырылды" немесе "Қанағаттандырылмады" сөздері жазылады.

Күні _____ Түсушінің қолы _____

Республикалық апелляциялық комиссия төрағасының _____

—

Т.А.Ә. және қолы

Комиссия мүшелері _____

Т.А.Ә. және қолы

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 16 шілдедегі
№ 302 бұйрығына
қосымша
Кешенді тестілеуді
өткізу қағидаларына
17-1-қосымша
Нысан
Республикалық апелляциялық
комиссияның төрағасына

(Т.А.Ә.)

(КТӨП атауы)
түсушіден _____
ТЖК _____
Нұсқа _____ Аудитория _____

Өтініш

Оқыту ағылшын тілінде жүргізілетін магистратураға кешенді тестілеуден келесі тест тапсырмаларын техникалық себептер бойынша қарауға қабылдауыңызды сұраймын:

Бөлім	Т е с т тапсырмасының №	Себебі: (тест тапсырмаларында мәтін немесе фрагмент жоқ)	Республикалық апелляциялық комиссияның шешімі
Оқуға дайындығын анықтауға арналған тест қаз/орыс/ағылшын тілі			
1-ші пән (бір дұрыс жауапты таңдау) ағылшын тілінде			
2-ші пән (бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдау) ағылшын тілінде			
Барлығы:			

Ескерту: "Республикалық апелляциялық комиссияның шешімі" бағанына "Қанағаттандырылды" немесе "Қанағаттандырылмады" сөздері жазылады.

Күні _____ Түсушінің қолы _____

Республикалық апелляциялық комиссия

төрағасының Т.А.Ә. және қолы _____

Комиссия мүшелерінің

Т.А.Ә. және қолы